

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ireny Noskové a soudců JUDr. Zoji Dvořákové a Mgr. Zdeňka Lehovce ve věci

žalobce: **J. H.**, nar. xxx
bytem xxx xxx, xxx
zast. advokátem JUDr. Bc. Ladislavem Veselým
sídlem Prvního pluku 206/7, Praha 8

proti
žalované: **ČR – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, Praha 2
za níž jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, Praha 2

o zaplacení 20 000 Kč s příslušenstvím,
k odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 5. srpna 2021,
čj. 26 C 71/2020-70,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se v napadeném vyhovujícím výroku o věci samé I. a ve výroku o nákladech řízení III. **potvrzuje.**
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady odvolacího řízení v částce 8 228 Kč do patnácti dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta JUDr. Bc. Ladislava Veselého.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem ze dne 5. srpna 2021, č.j. 26 C 71/2020-70, Obvodní soud pro Prahu 2 (I.) uložil žalované povinnost zaplatit žalobci do 15 dnů od právní moci rozsudku 20 000 Kč, (II.) zamítl žalobu o zaplacení další částky 80 000 Kč a (III.) uložil žalované povinnost nahradit žalobci náklady řízení 18 456 Kč.
2. Takto rozhodl o žalobě, jíž se žalobce domáhal vůči žalované zaplacení částky 100 000 Kč jako finančního zadostiučinění za nemajetkovou újmu, kterou utrpěl, když byl na základě usnesení PČR ze dne 15. 11. 2017 trestně stíhán pro podezření ze spáchání pokračujícího trestného činu krádeže, přičemž toto stíhání skončilo pro žalobce zprošťujícím rozsudkem. Zmíněné trestní stíhání trvalo rok a půl a žalobci v něm hrozil trest odnětí svobody na 2 – 8 let; rozsudkem soudu I. stupně byl žalobce odsouzen za jeden ze skutků, které byly jejím předmětem (jeden ze čtyř dílčích útoků pokračujícího trestného činu krádeže), k trestu odnětí svobody v trvání 18 měsíců s podmíněným odkladem na 30 měsíců a pro zbývající tři skutky byl obžaloby zproštěn; teprve rozsudkem odvolacího soudu ze dne 2. 5. 2019 byl obžaloby zproštěn zcela. O těchto skutečnostech mezi účastníky sporu nebylo a navíc byly prokázány trestním spisem (spis OS pro Prahu 10 sp. zn. 1 T 55/2018). Žalovaná se však žalobě bránila s tím, že se žalobci za nezákonné trestní stíhání omluvila, což považuje za odpovídající formu satisfakce. Soud I. stupně se s touto její argumentací neztotožnil, když v řízení vzal za prokázané, že žalobce trestní stíhání nesl těžce, neboť se již dříve rozhodl se svou trestní minulostí skončit a 20 let vedl řádný život, věnoval se rodině a dceři, vydělával si práci. Soud I. stupně vzal v úvahu tyto prokázané skutečnosti, jakož i délku trestního stíhání a výšku trestu, který žalobci hrozil, a s ohledem na rozhodnutí vydaná ve srovnatelných případech (konkrétně označil rozsudek tamního soudu sp. zn. 23 C 155/2014, další spisovou značku zřejmě opomenul uvést) dospěl k závěru, že omluva za nezákonné rozhodnutí není postačujícím zadostiučiněním; žalobci přiznal finanční náhradu v částce 20 000 Kč a ve zbývající části žalobu zamítl. O nákladech řízení rozhodl s odkazem na § 142 odst. 1 o.s.ř. a žalobci přiznal plnou náhradu jeho nákladů s výjimkou těch, které se vázaly k jednání odročenému na 5. 8. 2021 za účelem výsledku žalobce, jenž se k němu však nedostavil.
3. Odvoláním byl napaden pouze vyhovující výrok rozsudku I. a na něm závislý nákladový výrok, proti nimž brojila žalovaná. Nesouhlasila s tím, jak soud I. stupně hodnotil dopad trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce, který byl v minulosti několikrát odsouzen za úmyslnou trestnou činnost, k čemuž soud I. stupně nepřihlédl; kromě toho namítla, že soud I. stupně neprovedl dostatečně průkazné srovnání s dříve rozhodnutými údajně obdobnými věcmi a označil pouze jednu spisovou značku, druhé jím zmiňované rozhodnutí nijak nekonkretizoval. Poukázala na to, že žalobci již dříve poskytla zadostiučinění ve formě omluvy, kterou s ohledem na uvedené skutečnosti považuje za dostatečnou satisfakci. Navrhla proto, aby odvolací soud napadený vyhovující výrok změnil tak, že se žaloba i v tomto rozsahu zamítá, a aby jí přiznal náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.
4. Žalobce označil odvolání žalované za nedůvodné a uvedl, že sám nepodal odvolání proti zamítavému výroku, protože již nemá energii pro to, aby se dále soudil, když nic neudělal. K poukazu odvolatelky na jeho trestní minulost uvedl, že předmětný zprošťující rozsudek byl již druhým takovým rozhodnutím během 21 let, kdy vede žalobce řádný život; nezákonná trestní stíhání jej postihují o to citlivěji, že je díky své trestní historii více zranitelný, než kdyby byl bezúhonným člověkem, který se může spolehnout na svou vyšší kredibilitu, a nadto na rozdíl od takového člověka žalobce ví, co znamená být odsouzen k trestu odnětí svobody. Proto je zásah trestního stíhání do jeho osobnostní sféry velmi intenzivní, a soud I. stupně vyhověl jeho žalobě alespoň částečně po právu.
5. Odvolací soud po zjištění, že odvolání je přípustné, bylo podáno osobou k tomu oprávněnou a včas, přezkoumal z podnětu odvolání napadený rozsudek i řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, 212a o.s.ř.). Dospěl k závěru, že odvolání žalované není opodstatněné.

6. Soud I. stupně se věci zabýval pečlivě, provedl veškeré účastníky navržené důkazy (s výjimkou důkazu výpovědi žalobce, jehož realizaci posléze shledal nikoli zásadně důležitou, s čímž odvolací soud souhlasí) a v odůvodnění rozsudku konkrétně, pečlivě a srozumitelně popsal zjištěný skutkový stav, z něhož při posouzení důvodnosti žaloby vycházel. Pokud jde o srovnání žalobcovy věci s jinými obdobnými, o nichž již bylo soudy rozhodnuto, odvolacímu soudu se nepodařilo v evidenčních pomůckách ztotožnit ono druhé rozhodnutí zmíněné soudem I. stupně, u něhož nebyla uvedena spisová značka, avšak tímto způsobem našel jiná rozhodnutí, s nimiž bylo možno projednávanou věc srovnat. Ve věci projednávané u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 43 C 204/2015 a u Městského soudu v Praze pak pod sp. zn. 55 Co 131/2017 se domáhal žalobce zadostiučinění za nemajetkovou újmu, již utrpěl trestním stíháním, které neskončilo odsuzujícím rozsudkem; stejně jako žalobci mu hrozil trest odnětí svobody v délce 2-8 let, jeho trestní stíhání trvalo 2 roky a 2 měsíce a došlo jím k zásahu do osobní a rodinné sféry života žalobce (poruchy spánku, zhoršení vztahů v rodině), avšak bez krajních následků (nedošlo k psychickému zhroucení žalobce nebo rozpadu jeho rodiny); ani v tomto případě nebyl žalobce trestně bezúhonným. Soudy dospěly k závěru, že omluva, jež mu byla žalovanou poskytnuta, není dostatečným zadostiučiněním, a přiznaly žalobci finanční satisfakci v částce 20 000 Kč. Tento případ hodnotí odvolací soud v podstatných znacích jako velmi podobný projednávané věci. Ve sporu projednávaném u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 28 C 73/2016 a u Městského soudu v Praze pak pod sp. zn. 54 Co 107/2017 se jednalo o stíhání žalobce, jemuž hrozil rovněž trest odnětí svobody v délce 2-8 let a jeho stíhání trvalo 1 rok a 2 měsíce; ani tento žalobce nebyl zcela bezúhonný, i když jeho předchozí odsouzení již byla zahlazena, avšak omluva byla shledána být dostatečnou satisfakcí, neboť nebyly prokázány významnější zásahy do osobnostní sféry žalobce. Ve věci, jež byla projednávána u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 10 C 264/2012, soud I. stupně žalobci finanční satisfakci nepřiznal s tím, že trest, který mu hrozil, nebyl příliš vysoký (6 měsíců až 3 roky), trestní stíhání netrvalo dlouhou dobu (1 rok a dva měsíce) a nebylo nijak medializováno, žalobce nebyl stíhán vazebně a neprokázal žádné konkrétní následky, které by stíhání způsobilo v jeho osobnostní sféře; k odvolání žalobce se věci zabýval Městský soud v Praze, který rozsudkem č.j. 55 Co 145/2015-189 přiznal žalobci finanční zadostiučinění v částce 30 000 Kč a soudu I. stupně vytkl, že dopad nezákonného trestního stíhání do sféry žalobce nepatřičně bagatelizoval.
7. Vzhledem k výše uvedenému odvolací soud konstatuje, že soud I. stupně rozhodl v projednávané věci způsobem požadovaným judikaturou NS ČR (např. 30 Cdo 1747/2014), když forma a výše jím přiznaného zadostiučinění odpovídá satisfakci přiznané v případech, které se s projednávanou věcí v podstatných rysech shodují.
8. K argumentaci odvolatelky poukazující na trestní minulost žalobce je možno doplnit, že dopad trestního stíhání do osobnostní sféry osoby, která není trestně bezúhonná, nelze paušalizovat; každý člověk vnímá své trestní stíhání individuálně - v kontextu svého osobnostního vývoje – a v projednávané věci žalobce prokázal opodstatněnost svého argumentu, že se rozhodl skončit s dřívějším způsobem života, zakotvil v rodině a vydělával si práci, trestně odsouzen byl naposledy před 20 lety a od té doby vedl řádný život. Pak nevyznívá nevěrohodně jeho sdělení, že o to více jej mrzela nedůvěra, kterou nově zahájené trestní stíhání zasedlo mezi něj a rodinné příslušníky, ani vylíčení jeho psychosomatických potíží jako následku stíhání, jak je popsaly svědkyně.
9. Soudu I. stupně je možno vytknout jen jedno významnější pochybení, a to odkaz na § 142 odst. 1 o.s.ř. při rozhodování o nákladech řízení (odst. 13 odůvodnění rozsudku). Projednávaná věc je totiž typicky příkladem sporu, v němž rozhodnutí o výši nároku záleží na úvaze soudu, takže v případě jen částečného přiznání nároku se o nákladech řízení rozhoduje podle § 142 odst. 3 o.s.ř.; avšak protože soud I. stupně přiznal žalobci plnou náhradu nákladů řízení (byť v jejich výčtu opomenul soudní poplatek), ačkoli žalobou bylo uplatněno 100 000 Kč, fakticky postupoval správně.

10. Odvolací soud proto odvoláním napadený vyhovující výrok o věci samé jako věcně správný potvrdil, a jako rozhodnutí ve výroku věcně správné potvrdil i výrok nákladový.
11. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 142 odst. 1 o.s.ř. (neboť žalobce uspěl plně co do celé částky, která byla předmětem odvolacího řízení). Procesně úspěšnému žalobci byla proto přiznána náhrada odměny za dva úkony právní služby (sepis vyjádření k odvolání žalované a účast při odvolacím jednání), k níž náleží 2x paušální náhrada hotových výdajů 300 Kč a částka odpovídající 21% DPH z odměny a náhrad.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** dovolání přípustné (§ 238 odst. 1 písm. c/ o.s.ř.).

Praha 21. října 2021

JUDr. Irena Nosková v. r.
předsedkyně senátu